Juraj Červenák

Bílá věž

ČTVRTÁ ČÁST CYKLU

BOHATÝR

překlad Robert Pilch

ARGO

Juraj Červenák

Bílá věž

čtvrtá část cyklu Bohatýr

Ze slovenského originálu *Biela veža: Bohatier, kniha štvrtá*,
vydaného roku 2019 nakladatelstvím Artis Omnis,
přeložil Robert Pilch.
Obálka a ilustrace Michal Ivan.
Sazba Ivan Mráz.
Odpovědný redaktor Martin Šust.
Jazyková redakce Eva Brucknerová.
Korektury Ludmila Böhmová.
Technický redaktor Milan Dorazil.
V roce 2024 vydalo nakladatelství Argo,
Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz,
jako svou 5 488. publikaci, 171. svazek edice Fantastika.
Vytiskla tiskárna Akcent.
Vydání první.

ISBN 978-80-257-4385-0

Aktuality o našich titulech můžete sledovat
na www.facebook.com/argo.cz,
o fantastice na www.facebook.com/fantastikavargu

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas
Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice
tel.: 226 519 383, e-mail: odbyt@kosmas.cz
www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví
www.kosmas.cz

KNIHA PRVNÍ

ZLATÝ TRŮN

KAPITOLA PRVNÍ

PŘÍPITEK ZE ZLATÉ LEBKY

„U všech šejtánů, to je ale pekelný smrad!“ pokašlával tarkan Mašid a dlaň v rukavici si přitiskl k obličeji. „Znáte mě, nemám rozmazlený nos. Tábořil jsem s vojsky i kočovnými kmeny, byl jsem u Oguzů i Kypčaků, jezdil jsem se Seldžukem odlehlými končinami západního Chorezmu, zažil jsem celé týdny bez vody, ve špíně, prachu a koňském i lidském potu, ale tohle je i na mě příliš.“

Hovořil k podřízeným arsijáhům po svém boku, ale zaslechl ho i v čele jedoucí Herod.

„Pozor na jazyk, tarkane,“ vrhl přes rameno nevrlý pohled. „Asi zapomínáš, kam jsme přijeli. Je to můj rod. I když máš pravdu, smrdí to tady jako v jámě, do které chodí srát všichni démoni a pohanští bohové. Ale před našimi hostiteli se vyvaruj jakýchkoli neuctivých slov.“

„Odpusť, mocný beji,“ sklonil Mašid hlavu.

„Smiř se s tím, že tělesná čistota zkrátka nepatří mezi jejich zvyky,“ obrátil Herod pohled dopředu. „Není součástí jejich víry jako u těch, kdo se modlí k Alláhovi nebo hebrejskému Bohu. Stejně divošské ti budou připadat i jejich další obyčeje, ale pokud nechceš, abychom skončili jako žrádlo pro vrány, radši mlč.“

Herodova družina, tvořená dvěma tucty nejlepších arsijáhů, jela svižným klusem, ale přesto jim trvalo dlouho, než se z okraje rozlehlého tábora dostali do jeho centrální části. Ležení Pečeněhů muselo

mít z jednoho konce na druhý nejméně půldruhé versty. Kam až oko dohlédlo, pokrývaly planinu stany a jurty, a mezi nimi mnoho ohrad s dobytkem a koňmi. V nehybném, dusivém ovzduší se kroutil dým z nesčetných ohnišť a ochable visely vlasy zabitých nepřátel na bunčucích jednotlivých rodů.

Hosty doprovázela skupina po zuby ozbrojených pečeněžských jezdců – půltucet jich jel vpředu a uvolňoval cestu, další šestice za nimi zadržovala zvědavé zástupy. Pečeněhové byli většinou malí a štíhlí, měli oholené tváře a hnědé nebo popelavé vlasy. Byli považováni za nejchudší národ široko daleko, dokonce i Oguzové vedle nich působili jako vyspělý, v hojnosti a zdraví žijící kmen. Oděvy si vyráběli z hrubého plátna, ovčích houní a nahrubo opracovaných kůží. Děti, většinou nahé, vyzáblé a špinavé, běhaly se smečkami zablešených psů. Kam se jen člověk podíval, viděl různé nemoci a tělesná postižení, mezi nimiž byly šilhavé oči a shnilé zuby tím nejméně politováníhodným úkazem.

Mašid se snažil tvářit nezúčastněně a nedávat najevo znechucení a opovržení. Při pohledu na všechnu tu špínu a ubohost se vůbec nedivil, že jsou Pečeněhové tak zuřiví, že s divokou vášní útočí na vyspělejší národy a snaží se utrhnout si něco z jejich bohatství. Také chápal, proč celé jejich klany přicházejí do Chazarské říše a nechávají se najímat jako žoldnéři – ti z nich, kteří se stali příslušníky pohraničních posádek, si proti svým soukmenovcům žili jako králové.

Srdce tábora, v němž sídlil sám veliký chán, tvořily o něco větší jurty a prostornější stany z pestrobarevných látek. Tento „palácový komplex“ byl dokonce chráněný hradbou. Jistě, nebyla to žádná kamenná zeď, ba ani palisáda nebo zemní val. Opevnění tvořily pospojované vozy s vysokými bočnicemi a jednolitými dřevěnými koly. Vozová hradba Pečeněhů byla pověstná a osvědčila se jim v mnoha velkých bitvách. Kočovný kmen, jemuž bohové dali do vínku nenasytnou dychtivost po kořistných nájezdech, časem musel přijít na to, jak se chránit před odvetnými údery napadených národů a zároveň si zachovat pohyblivost. Proto Pečeněhové převzali od starých Bulharů vozovou hradbu.

Před bránou, kterou tvořila mezera mezi vozy, se tyčilo asi dvacet kůlů. Na tenčích byly naraženy jen hlavy, na silnějších celá těla. Většina už v nehybném a teplém vzduchu nesnesitelně páchla hnilobou. Na vrány a krkavce, kteří na ostatcích hodovali, také nebyl hezký pohled. Pravda, Mašida coby zkušeného vojáka takový výjev nemohl vyvést z míry – v životě už viděl, a dokonce i způsobil mnohem horší ohavnosti. Spíše ho znervóznil vzkaz, který se v tom dal vyčíst. Na kůlu hned u brány byl totiž nabodnutý muž, kterého očividně popravili teprve před chvílí – ještě žil. Pečlivě naostřený kůl mu skrz konečník vnikl hluboko do střev, ale Pečeněhové byli mistry krutosti a dali si záležet, aby nezasáhl žádný životně důležitý orgán. A tak muž dosud příšerně chrčel, třeštil oči nepopsatelným utrpením a občas křečovitě zatřásl končetinami. Po kůlu stékala směs krve a výkalů.

Nebyl to Pečeněh. Měl světlé vlasy se zrzavým nádechem, zřejmě šlo o jednoho z Alanů, kteří v hojném počtu žili i v Sarkelu a v povodí Donu. Zdálo se, že chán Pečeněhů schválně nechal popravit spojence Chazarů právě teď, když se doslechl o příjezdu hostů.

Na arsijáhy to rozhodně zapůsobilo, i když se to před svými průvodci a hlídkami u brány snažili nedávat najevo. I sám Herod pevně sevřel rty. Doteď se jen styděl, protože příbuzenství s touhle zavšivenou bandou ho před vlastními muži stavělo do pochybného světla, ale teď navíc ucítil i vystrašené zachvění. Byl to dobrý nápad, hledat spojence právě tady?

Arsijáhové vjeli do prostoru uvnitř vozové hradby a Mašid se v duchu zapřísahal, že už neřekne ani slovo. Obavy z toho, že tady chytí svrab, rychle potlačil strach, že by mu Pečeněhové mohli polechtat zadek špičatým kůlem.

— - —

Herod si už ani nevzpomínal, kdy naposledy před někým poklekl. I před otcem, kaganem všech Chazarů, jen uctivě skláněl hlavu – a někdy ani to. Nebylo divu, že v něm teď pýcha hučela jako mořský

příboj a musel svést rychlý, ale o to urputnější vnitřní boj, aby se přinutil k projevu pokory.

Pokora, pcha! Ano, veliký chán Kurja sjednotil pět z celkově osmi hord Pečeněhů a padali před ním na kolena náčelníci třiceti ze čtyřiceti velkých klanů, takže byl největším mužem svého národa, jaký kdy žil. To však neměnilo nic na tom, že vládl jen smradlavým kočovným pastýřům a loupežníkům. Dokonce i v honosné chánově jurtě všechno páchlo divošstvím.

Kurja seděl na zlatém trůnu. Jeho základem ale bylo obyčejné dřevěné křeslo, k němuž halabala přibili kousky zlata nejrůznějšího původu. Třpytivý plát z chazarského brnění, i s dírou od šípu, zlatý plech z brány nějakého vydrancovaného paláce, nebo hrstku řeckých zlatek, přitlučených obyčejnými hřebíky. A tak to bylo s celým zařízením jurty. Veškerý přepych tvořila jen válečná a loupežná kořist. Dokazovala chánovu touhu být někým víc než jen náčelníkem divošské hordy, ale zároveň svědčila o scházejícím smyslu pro střídmost nebo nedejbože vkus.

A před někým takovým musel Herod pokleknout!

Samotný chán byl strohý, opálený padesátník s úplně vyholenou hlavou a dlouhatánskými černými kníry zaháknutými za uši. Jeho kostnatá postava se zdála být na první pohled vetchá, ale když po chvíli mračení se na klečící hosty vstal, v jeho pohybech nešla přehlédnout síla a jistá dravčí ladnost. To šlachovité, vyzáblé tělo najednou budilo dojem, že se na něm nepřátelské čepele a šípy musejí lámat jako na bronzové soše.

„Konečně se setkáváme, synovče," řekl drsným, chraplavým hlasem.

Herod vzal oslovení jako svolení konečně zvednout zrak. „Je to pro mě nevýslovná čest, cháne nad chány. Vždy jsem toužil setkat se s příslušníky rodu, z něhož vzešla má matka."

„Opravdu?" ušklíbl se Kurja. „Mně spíš připadá, že když jsi sídlil ve zlatém paláci za hradbami Chazaránu a spravoval nejbohatší říši široko daleko, na své příbuzné z donských stepí sis ani nevzpomněl.

Přicházíš až teď, když se tvé panství rozpadlo a ty potřebuješ útočiště a nové spojence. Nemám pravdu?“

Herod přimhouřil oči. „Máš. Do jisté míry. Útočiště jsem už našel.“

„V Sarkelu?“

„Přesně tak.“

„To není žádné útočiště,“ odfrkl si Kurja pohrdavě. „Dokud Sarkelu chránil záda mocný Chazarán, byl to hrozivě vztyčený štít říše. Teď je to jen pevnost se slabou posádkou, odříznutá uprostřed pustiny ovládané nepřáteli. Když se mi zachce, smetu ji z povrchu země. V posledních letech o tom přemýšlím čím dál častěji. Vím, že Chazaři nechali postavit pevnost právě proti mému lidu. Jen co jsme se přiblížili k Donu, ze Sarkelu rychle vyrazili jezdci a začali zabíjet mé předsunuté oddíly.“

„To už se nebude opakovat.“

„Vím, že ne. Vždyť proto ti říkám, že tě hradby Sarkelu neochrání. Chazarské vojsko přestalo existovat, je to tak?“

„Jsem si jistý, že máš dobré vyzvědače a rychlé posly, veliký cháne. Takže víš, že Svjatoslav napojil Ityl i celé Chvaliské moře krví mé armády. Musím ti ale připomenout, že v tom boji tekla i krev Pečeněhů.“

„Odrodilců, kteří se za pár jarmaků dali do služeb Chazarů,“ odfrkl si chán. „A potom zradili ještě jednou a přidali se ke smečce varjažských psů. Neuroním nad jejich prašivými životy ani jedinou slzu. Ani tebe bych neoplakával, kdyby tě kyjevský meč rozpáral od krku až po koule.“

Herod přímo cítil, jak mu mizí krev z obličeje. Ne ze strachu – to v něm znovu zabublala pýcha a puklinami ve zdánlivě pevném povrchu se pokusila prodrat na světlo.

„Navzdory tomu jsi svolil, že mě přijmeš a vyslechneš,“ procedil skrz zuby.

Kurja pokrčil rameny. „Možná jsem jen zvědavý na dary, které mi přinášíš. Když mě neuspokojí, nechám tě narazit na kůl jako toho hloupého Alana. Viděl jsi ho venku u brány?“

„Nedal se přehlédnout.“

„Pořád pamatuj na to, že můžeš skončit stejně. Teď mi ukaž dary. Podle nich se rozhodnu, zda budu ochotný vyslechnout si tvé prosby."

„Prosby?" nevydržel to Herod a ke zděšení svých pobočníků, které s ním pustili do jurty, zvedl jednu nohu a opřel ji chodidlem o zem, jako by se chystal vstát. „Nepřišel jsem se doprošovat. Přišel jsem vyjednávat. Jako rovný s rovným!"

Jurtu rázem naplnily zamračené tváře chánových družiníků. Kurja se nejdříve překvapeně zaklonil, jako by mu Herodův výbuch zasadil citelnou ránu, ale hned se prudce narovnal a jeho noha dupla do pódia pod trůnem.

„Krev a kosti!" zaklel. „Jako rovný s rovným? Ty a já? Jsi jen stín muže, kterým jsi byl ještě před několika dny. Pokud vím, utekl jsi z Chazaránu sotva s pěti stovkami mužů. To je dnes celé tvé království. Pár uprchlíků a jedna stará pevnost. Já vládnu pěti hordám a třiceti rodům! Žádný z mých předchůdců nevládl takovému počtu Pečeněhů!"

Jeho zlost se však od Heroda odrazila jako od železného štítu. „Pořád stojí svobodná chazarská města a já jsem jejich panovníkem. Pořád jsem bej, žádný potulný štvanec s posranými patami, který musí na kolenou skučet o milost. Přináším ti nabídku na spojenectví a návrh, jak se z Pečeněhů může stát skutečně velký národ!"

„Pečeněhové *jsou* velký národ! Kdybys byl pravým dědicem naší krve, a ne palácovým rozmazlencem s židovským jménem, věděl bys to!"

„Nelži sám sobě!" vyštěkl Herod a udělal to, čeho se jeho pobočníci obávali nejvíc – rázně vstal. „Pečeněhové živoří uprostřed nehostinné stepi. Považoval jsem tě za velkého vládce, který jim chce zajistit lepší budoucnost. Radím ti, aby sis mé návrhy velmi pozorně vyslechl."

Chánovi osobní strážci, stojící po obvodu jurty, varovně zahučeli a s řinčením tasených zbraní se pohnuli k Herodovi a arsijáhům. Stačilo, aby Kurja jen nepatrně kývl hlavou, a rozsekali by hosty na tisíc kousků. Jenže chán udělal rukou zamítavé gesto. Družiníci se zastavili, ale zbraně neschovali a z jejich očí dál sálala smrtící hrozba. Několik luků bylo připravených skolit Heroda, kdyby udělal třebas jen jediný krok k trůnu.

Kurja se díval synovci do tváře. Výhružně vytřeštěné oči mu planuly, jenže mladého beje síla toho plamene nezlomila. Tvrdohlavě, pevně, směle chánův pohled opětoval a ani na okamžik neuhnul zrakem. Dlouhou chvíli vládlo v jurtě zlověstné ticho a dusný vzduch drnčel napětím.

Potom Kurja zúžil oči a plameny v nich náhle pohasly. Šlachovité tělo se uvolnilo.

„Jsi skutečným synem své matky," řekl chán odměřeně, ale už ne rozzlobeně. „Krev slabého, měkkého Josefa nezředila hrdou, odvážnou krev pečeněžských chánů, která kolovala i v žilách mé sestry. Když tu takhle stojíš a v očích ti plane divokost božské vlčice Ašiny, z níž se zrodil první Pečeněh, líbíš se mi mnohem víc, než když jsi klečel a předstíral pokoru a úctu. Dobrá, dokázal jsi mi, že jsi pravý Pečeněh a že jsi hoden toho, abych tě vyslechl." S těmi slovy Kurja sestoupil z podstavce s trůnem, došel k Herodovi a naklonil se hodně blízko. Jeho tlumený sykot slyšel možná jen Mašid, klečící vedle.

„Ale varuji tě, beji, jestli mě ještě jednou oslovíš takhle drze a troufale, vlastnoručně ti vyškubnu jazyk a před tvýma očima ho syrový sním. A to bude jen začátek útrap, na jejichž konci tvé tělo, vykuchané, naplněné kobylinci a potom znovu zašité, budou ohryzávat ryby na dně Donu, zatímco já budu pít víno z tvé lebky. Rozumíš?"

„Dokonale," přikývl Herod, aniž by se mu zachvělo obočí.

„Výborně," poplácal ho Kurja po rameni jako starého přítele. „A teď mi konečně ukaž ty dary. Pak se spolu posadíme k ohništi a napijeme se."

— - —

Ticho v jurtě dlouho rušilo jen cinkání šperků, které Kurja vytahoval z truhlice a ve světle ohniště se kochal jejich mihotavým třpytem. S marně potlačovaným vzrušením si prohlédl i arabský meč s drahokamy vykládanou záštitou, balík vzácného purpurového hedvábí a zlatem vyšívaný kaftan. Veliký chán se teď nijak nelišil od svých níže postavených soukmenovců. Pokud Pečeněhové na svém území

přistihli cizince – ať už kupce, vyslance, nebo prosté poutníky –, bezohledně si od nich vyžádali „dary“. Pokud je nedostali, okamžitě se revanšovali nabroušenou ocelí. Než se Herod dostal až do chánova tábora, musel být štědrý k několika náčelníkům a velitelům jízdních hlídek. Navíc jen co projevil ochotu obdarovat je, každý z nich si hned vzpomněl na své manželky, děti, bratry a celý rod. Bejově družině se bohatá kořist z Chazaránu opravdu hodila.

Herod za své dary očekával alespoň obstojné pohoštění, ale měl co dělat, aby si neodplivoval. Kurja mu nabídl pečené skopové, které mu smrdělo, a pití také nestálo ani za zlomený měďák. Bej se při každém doušku musel přemáhat, aby se mu rty nekroutily zhnusením. Ani ne proto, že místo poháru pil z pozlacené lebky, ale kvůli nápoji samotnému. Kumys, silný kvas z kobylího mléka, byl ta nejodpornější věc, jakou kdy vzal do úst. Žralo ho, že Kurja nenačal ten soudek se semenderským červeným, který mu přivezli zároveň s dary.

„Tvé dary jsou skutečně štědré,“ ozval se konečně pečeněžský vůdce, pokynul svým mužům, aby odnesli truhlici, a od otrokyně si vzal jinou pozlacenou lebku s kumysem. „Skoro to vypadá, že jsi Chazarán vyloupil ty sám. Nechal jsi něco i tomu kyjevskému psovi?“

„Zůstalo mu víc kořisti, než si zaslouží. Ale znáš Varjagy – ani všechny poklady světa neukojí jejich chamtivost. Chazarán nebude jejich poslední zastávkou. Potáhnou na jih, aby se zmocnili Semenderu a Belendžeru, pak se obrátí na západ a vyplení kavkazská království. Padne jim do rukou všechna kořist v Saríru a Alanii. A nakonec dorazí k Tamanu a do povodí Donu.“

„Myslíš, že Ingvarův syn má tak velké oči?“ zamračil se Kurja. Jméno Svjatoslavova otce vyslovil jako tu nejodpornější nadávku a Herod znal příčinu – Ingvar kdysi bojoval s Pečeněhy vedenými Kurjovým otcem a zasadil jim drtivou porážku.

„Nepodceňuj jeho touhu po moci. Je ještě mnohem nenasytnější a prohnanější než jeho předkové. Nejenže vyplení všechno, co mohlo být kořistí Pečeněhů, ale navíc udeří i na vaše vlastní tábory. Kromě toho si jsem jistý, že se pokusí dobýt Sarkel. Jestli se mu to podaří,

Kyjev získá silnou předsunutou základnu uprostřed vašich plání. Nemusím ti říkat, co to pro vás bude znamenat."

Kurja přimhouřil oči. „Teď mě zastrašuješ, abys mě snadněji získal pro své plány. Nepřeháněj, Herode, na to ti neskočím."

„Říkám pravdu. Pád Chazaránu pro tebe není dostatečným důkazem Svjatoslavovy síly? Viděl jsem jeho vojsko na vlastní oči. Tohle není obyčejná tlupa Varjagů, která se spokojí s tím, že naplní kořistí pár vozů a lodí a odtáhne domů chlastat medovinu a souložit s jižanskými otrokyněmi. Tohle je pravá dobyvatelská armáda. Strašnější a krvelačnější, než jakou mají Arabové, Řekové nebo Seldžukovi Turci. Dříve nebo později přitáhne k Donu. Když zůstaneš nečinně sedět v jurtě, jednoho dne tu koženou chlopeň tamhle ve vchodu odhrne Svjatoslavova ruka. A to už bude pozdě, protože ve druhé ruce bude svírat svůj ocelový meč."

Kurja upil z lebky a zadíval se do žhavých uhlíků v ohništi. Nakonec pokýval hlavou.

„Dejme tomu, že tvá slova nejsou jen kňučením. Přišel jsi s nějakým návrhem. Mluv."

„Není to nic složitého. Musíme Kyjevany předběhnout. Dostat se ještě před nimi k Donu a západochazarským městům na Tamanu. Jinak ovládnou i donskou obchodní trasu, průliv mezi Kerčem a Samkaršem a zmocní se kořisti, kterou bychom si mohli rozdělit my dva."

„My dva?" ušklíbl se chán. „Říkáš to, jako bychom skutečně byli rovnocennými spojenci. Jenže to není pravda, synovče. Ty velíš, když do toho započítám i posádku Sarkelu, hm… tisícovce mužů? Mně stačí vyjít před tuhle jurtu, zatroubit na roh a okamžitě mám k ruce třicet tisíc jezdců. Když vyšlu posly, do nejbližšího úplňku se zde shromáždí sedmdesát tisíc jezdců. Proč bych se měl k tobě chovat jako k sobě rovnému?"

„Protože mám Sarkel. Chvástal ses, že ho můžeš smést z povrchu země, ale čistě mezi námi," Herod skoro důvěrně ztlumil hlas, „nemůžeš. A myslím, že si to uvědomuješ. Pevnost je postavená tak, že mi stačí tisíc mužů, abych ji ubránil před všemi tvými hordami.

Pečeněhové jsou luky a kopími ozbrojení jezdci. Neporadí si s kamennými hradbami. Nemají dobývací stroje, neznají taktiku obléhání."

„Můžeme Sarkel obklíčit, odříznout od světa a vyhladovět."

„A zatímco budeš vyčkávat a zírat na hradby, ze kterých ti budu vesele mávat pečeným kuřecím stehnem z bohatých potravinových zásob, najednou ti někdo zaklepe na rameno, a když se ohlédneš, bude tam stát Svjatoslav a za ním celé jeho vojsko. Zapomeň na Sarkel, veliký cháne. K čemu by bylo Pečeněhům, synům stepního větru, sídlo obehnané vysokými zdmi? Pevnost si nechám já. Pro tebe mám jinou nabídku. Věř mi, spojenectví se mnou se ti vyplatí. Tobě i všem Pečeněhům."

„Pořád jsi mě o tom nepřesvědčil. Potřebuji slyšet pádný důvod, proč bych se měl s tebou spojit. A nekrm mě žádnými falešnými sliby. Mě neobalamutíš."

„Mám být upřímný? Dobrá tedy, hovořme otevřeně. Kyjevané jsou obrovskou hrozbou, na tom se určitě shodneme. A proč jsou tak silní? Jednoduchá odpověď – Varjagové výborně vládnou zbraněmi, ale zároveň jsou zdatnými obchodníky. To vám Pečeněhům schází. Jste jen hrubá síla. Umíte bojovat a loupit, ale obchodovat ne. Všechny národy a kmeny se vás bojí, a kdyby ses rozhodl ovládnout povodí Donu, jen bys tím zatarasil zdejší kupeckou trasu. Nikdo by tím nic nezískal. Don musí zůstat Chazarům. Ti sice přišli o svou sílu, ale obchodnické schopnosti jim zůstaly. Je třeba spojit sílu Pečeněhů a podnikavost Chazarů."

Kurja zamyšleně přikývl. „Mluv dál."

„Chazarán byl dobyt, ale Chazaři nejsou mrtvý národ. V Sarkelu, v osadách podél Donu a ve městech na Tamanu jich pořád žije dost na to, abych z nich vytvořil novou říši. Pořád jsem veliký bej a právoplatný následník dynastie Bulanovců. Každé chazarské sídlo mi ochotně otevře své brány. Hlavně když slíbím, že zastavím Kyjevany. A to bude úkol pro pečeněžskou sílu a bojovnost."

„Dobrá, už rozumím, co z toho budeš mít ty a tvá *nová Chazarská říše*," odfrkl si Kurja. „Jenže jaké výhody z toho vyplynou pro můj lid?"

„Dostanete silného obchodního spojence. A toho budete potřebovat, abyste mohli vyvážet a prodávat bohatství proudící z nového chanátu Pečeněhů na Kavkazu."

Kurjovo tmavé obočí vystoupalo vysoko do čela. „Chanát Pečeněhů na Kavkazu?"

„Slyšel jsi dobře. Nejdříve si podrobíme povodí Donu a města na Tamanu. Pak tvé vojsko potáhne na jihovýchod a na kavkazských úpatích zastaví Svjatoslavův postup. Zároveň tím ovládneš území Kassogů, Alanů a Avarů. Doteď sis nic takového nemohl dovolit, protože kavkazským kmenům kryl záda jejich mocný chazarský spojenec. To už neplatí. Znovuzrozená Chazarská říše pod mou vládou tvoji invazi na Kavkaz podpoří, protože jí to zajistí přísun bohatství z těch končin."

Chán zamyšleně mlčel, a tak Herod pokračoval: „Pečeněhové konečně naleznou svou domovinu. Víš moc dobře, že tady tohle je jen země nikoho a ničeho. Step, kterou odjakživa obývali vyvrhelové, kmeny štvané národy sídlícími v pohostinných končinách. Sjednotil jsi pět hord. A co dál? Budeš s nimi dřepět u Donu, žrát trávu a dívat se, jak po sobě tvé nahé děti házejí kobylince? Je načase zajistit jim lepší budoucnost."

„Nenapadlo tě, že mám v plánu vyrazit na západ?"

„Napadlo. Jenže pamatuj, že Cařihrad je příliš silným soupeřem. Odrazí vás a zažene zpátky. Ale kavkazské kmeny si snadno podrobíte. Věř mi, tahle země je jako stvořená pro tvůj národ."

„Nevím, nevím. Jsou to hornaté končiny. Pro muže narozené v sedlech se nehodí."

„Co by ne? Alané, Kassogové, Avaři – všichni měli kočovné předky. A přesto našli na Kavkazu pohostinný domov. Nedokážeš si ani představit, jaká je to nádherná a úrodná země, překypující hojností. S touhle pustinou se vůbec nedá srovnat. Jsou tam lesy bohaté na zvěř, ale i rozlehlá zelená údolí vhodná pro chov koní a dobytka. A hlavně řeky plné zlata."

„Zlata?" zbystřil Kurja pozornost.

„Samozřejmě. Všechno zlato v Chazarsku odjakživa pocházelo z Kavkazu. Ta naleziště teď budou patřit tobě. Nemluvě o tom, že získáš kontrolu nad Darialskou bránou. Tím průsmykem vede nejdůležitější karavanní cesta v kavkazské oblasti, spojuje Alanii s Tifliským emirátem."

„Ale obchodovat s kavkazským bohatstvím budeš ty." V Kurjovi i nadále hlodaly pochybnosti.

„Už jsem ti to přece vysvětlil. Tví soukmenovci nemají obchod v krvi, zatímco Chazaři se už rodí s kupeckými váhami v rukou. Také židovská víra obchodu pomáhá. Pokud uvolníte prostor kolem Donu, obchod se zde rozproudí nevídaným způsobem. Pečeněhové získají vlastní území a navíc spojence, který dokáže kavkazské bohatství prodat mocným národům na západě a jihu a náležitě ho zpeněžit. Zisk z toho budeme mít oba. Nebudeš dál žít v plstěné jurtě, strýci, ale v kamenném paláci se zlatou střechou."

„Stačí už jen porazit kyjevské psy," připomněl Kurja. „Na tuto *drobnost* bychom neměli zapomínat."

„Jsi přece vůdcem pěti hord a dokážeš shromáždit sedmdesát tisíc jezdců. Kromě toho," dodal Herod potměšile, „já vím, že se Svjatoslavem vlastně *chceš* bojovat. Toužíš pomstít svého syna, který loni padl v boji s Kyjevany v říši Bulharů."

Kurja se zamračil, obrátil do sebe zbytek kumysu a mávl na otrokyni, aby mu dolila. Herod ji odmítavým gestem odehnal od svého poháru.

„Ano, Bajan padl ve válce Suwaru s Bolgarem, které se účastnilo i kyjevské vojsko," přisvědčil chán. „Dokonce mi očití svědci potvrdili, že hlavu mého syna usekl Svjatoslav osobně."

„To jsem nevěděl," lhal Herod. Ve skutečnosti to chtěl vytáhnout až úplně nakonec, aby Kurju definitivně poštval proti Svjatoslavovi.

„Přísahal jsem při nebeských vládcích, vlčici Ašině a posvátných větrných ořích, že za to jednoho dne sežeru Kyjevanův mozek a napiju se krve z jeho lebky."

„Nic jiného si nezaslouží. Dávám ti příležitost naplnit svou přísahu a zároveň pozvednout svůj národ z chudoby. Dej na mě – ještě